

TARBIJAVAILDUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number	19-1/19-009662-037
Otsuse kuupäev	20. mai 2020
Komisjoni koosseis	Esimees Enn Tonka, liikmed Heli Pöder, Arno Sillat
Tarbija	Oliver Ritsoson, 38912052742
Kaupleja	Varuosaabi OÜ, 14114055
Tarbija nõue	kahju hüvitamine
Asja läbivaatamise aeg	20. märts 2020

Resolutsioon:

Rahuldada tarbija avaldus osaliselt.

Kauplejal hüvitada tarbijale mootori vahetamiseks tehtud kulutused summa 937,31 eurot ning tagastada tarbijale kaupleja käes olev parandatud mootor selle eest tasu nõudmata.

Komisjoni otsus täidetakse 30 päeva jooksul, arvates selle Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti veebilehel avaldamise päevale järgnevast päevast. Kui vaidlevad pooled ei nõustu komisjoni otsusega, on neil õigus pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Asjaolud:

Tarbija tellis kauplejalt kasutatud automootori, mille sai kätte 17.06.2019. Tarbija maksis kauplejale 10.06.2019 985 eurot. Mootori vastuvõtmisel selgus, et see ei ole sobilik autole paigaldamiseks. Tarbija tagastas mootori kauplejale kaupleja pakutud müügigarantii alusel ning kaupleja asendas mootori teise kasutatud mootoriga, mille tarbija sai kätte 04.07.2019. Mootori paigaldas tarbija autole Crank OÜ 22.07 - 24.07.2019. Tarbija sai auto remondikohast kätte 25.07.2019. Tarbija maksis 11.08.2019 mootori paigaldamise ja muude tööde eest remondiettevõtjale tema 24.07.2019 arve nr 10570 alusel 1677 eurot. Tarbija sai autoga sõita kaks päeva, pärast mida auto ei käivitunud. Ühtegi veakoodi auto ei näidanud. 30.07.2019 pöördus tarbija kaupleja poole. Tarbija soovis kompensatsiooni mootori vahetamise ja mootori eest. Remondiettevõtja Crank OÜ selgituste kohaselt paigaldati mootorile uus hammasrihma komplekt, tehti testsõit 25 km. Mootor käis korralikult. 26.07.2019 pöördus tarbija remondiettevõtja poole, sest auto suri välja ja uuesti käivitades oli kuulda ebaloomulikku heli. 02.08.2019 vaatas Crank OÜ auto uuesti üle. Kontrolliti hammasrihma märke, mis olid pagas. Mõõdeti surved silindrites. Kolmandas silindris ei saanud survet mõõta, sest eelsüteküünal oli kõvasti kinni. Mõõdetud silindritel olid tulemused normi piires. Seepärast arvati, et probleem on kolmandas silindris. Eemaldati selle silindri pihusti ning pihusti avast oli näha, et alumiinium oli deformeerunud. Rikke väljaselgitamiseks tulnuks eemaldada klapikambrikaas ja vajadusel plokikaas. Crank OÜ ei saanud klapikambri kaant eemaldada, sest kasutatud mootoril on olulised poldid värvid, et

kehtiks garantii. Mootor anti üle kauplejale. Kaupleja mootori lahtivõtmisest tehtud videolt selgus, et kolmandal silindril oli sisselaskeklapp lahti tulnud. Algselt eemaldas kaupleja klapi kambri kaane, milles oli näha, et klapp ei olnud pesas ja poolkuud, mis hoiavad klappi kinni on tõenäoliselt lahti tulnud või purunenud. Alates 30.07.2019 kuni 31.10.2019 pidasid pooled kirjavahetuse mootori parandamist võimaluste ja garantiitingimuste rakendamise üle. Kokkuleppele ei jõutud. 19.09.2019 pakkus kaupleja võimalust taastada vaidlusalune mootor kasutades selleks ka tarbija autol enne vahetust olnud mootorit. 20.09.2019 tarbija sellega nõustus. 18.10.2019 teatas kaupleja tarbijale, et mootor on korda tehtud ja töö eest tuleb tasuda 575 eurot. Tarbija ei nõustunud tasumisega, leides, et tegelikult tehti töö kaupleja antud garantii alusel, tarbija 18.10.2019, 21.10.2019, 22.10.2019, 31.10.2019 kirjald kauplejale. Eeltoodud asjaoludel esitas tarbija 06.11.2019 avalduse tarbijavaidluste komisjonile. Tarbija avalduse menetlust alustati 11.02.2020. Tarbija nõuab kauplejalt 1922,31 eurot, millest 985 eurot varuosa koos saatmisega ja 937,31 eurot varuosa pealepanek. Avaldusele lisatud arvel on summa 1677 eurot, kuid selles on ka muud tööd lisaks mootori vahetusele. Parandatud mootor on tänaseni kaupleja käes.

Kaupleja seisukoht:

Kaupleja tarbija nõuet ei tunnistanud ja vaidles sellele vastu. Kaupleja esitas selgitused tarbija avalduse kohta 06.01.2020. Kaupleja on seisukohal, et mootor on töökorras ja viitab videole, mis on saadetud tarbijale ja fotodele mootori kolvisüsteemist, mis on tehtud enne mootori tarbijale saatmist. Lisaks asjaolu, et mootor siiski töötas kaks päeva. Kaupleja kinnitusel oli tema juures mootori defekteerimine aus ja sellise kahjustusega mootor ei oleks üldse käivitunud. Kaupleja on arvamusel, et mootor on rikutud kolmanda isiku (paigaldaja) poolt. Mootorit on võimalik rikkuda ka seda avamata (näiteks vale hammasrihma paigaldus, vale õlikogus, prahi sattumine mootorisse) lisaks lisavarustuse seisukord, hooldus, kasutus jne. Kaupleja on esitanud tarbijale ja mootori remontijale küsimuse kas mootor esineva kahjustusega üldse töötaks või käivituks. Vastust ta saanud ei ole. Tarbija venitas mootori tagastamisega väga kaua. Kaupleja ei ole saanud ühtegi diagnostikat enne ja pärast mootori paigaldust. Kaupleja on tarbijaga telefonitsi suhelnud ja pakkunud võimalust panna kahest mootorist kokku üks. Tarbija oli teadlik, et see oli tasuline töö. Kaupleja on seisukohal, et neil on piisav tõendus varuosa kvaliteedi kohta, kuid puuduvad tarbijapoolsed tõendid mootori õige paigaldamise ja auto lisavarustuse seisukorra kohta enne paigaldust.

Komisjoni põhjendus:

Komisjon hinnanud kogutud tõendeid leidis, et tarbija avaldus on põhjendatud ja see kuulub rahuldamisele osaliselt. Tarbija ja kaupleja vahel oli sõlmitud kasutatud automootori müügileping kaupleja arves nr 522 ja sellele lisatud garantiitingimustes esitatud tingimustel. Tarbija sai mootori kätte 17.06.2019. Mootor asendati garantiikorras mootoriga, mille tarbija sai kätte 04.07.2019. See mootor lakkas töötamast paar päeva pärast mootori paigaldamist 25.07.2019. Mootori puudustest teatas tarbija kauplejale 30.07.2019. Poolte vahel puudub vaidlus mootoril esinenud puuduse olemasolu osas. Kaupleja antud garantiitingimuste p 2.2 kohaselt oli kasutatud mootorile antud müügigarantii kestusega 1 kuu (30 päeva). Vastavuses tingimuste p 2.5 oli kauplejal õigus, kui varuosa osutub mittetöökorras olevaks vahetada see

teise vastu, parandada või tagastada ostjale varuosa maksumus. Tingimuste p-s 4 on ette nähtud mootori puhul järgmised lisatingimused: kettide või rihma vahetus, mootori lisavarustus ehk kõik seotavad torud ühendused, tihendid peavad olema korras. Vastasel korral garantiid ei kehti. Müügarantiid välisriikidele on loetletud tingimuste p-s 1. Garantiid ei kata puudusi, mis tulenevad mh puudulikust hooldusest, valest paigaldusest, valest (mittesihipärasest kasutamisest), säilitamisest ja hooldamisest või hooletust kasutamisest. Müügarantiid algas tarbijale asenduseks antud mootoril 04.07.2019. Võlaõiguse seaduse (VÕS) § 230 lg 1 kohaselt on müügarantiiks müüja (müügarantiid andja) lubadus müüdüd asi garantiis ette nähtud tingimustel tasuta või tasu eest välja vahetada, parandada või tagada muul viisil asja vastavus garantiis ette nähtud tingimustele, millega antakse ostjale seaduses sätestatud soodsam seisund. Sama paragrahvi lg 5 sätestatakse, et müügarantiid ei välista ega piira ostja õigust kasutada muid seadusest või lepingust tulenevaid õiguskaitsevahendeid. VÕS § 231 lg 4 kohaselt eeldatakse tarbijalemüügi puhul, et 1) müügarantiid annab ostjale garantiitähelõiguse nõuda asja tasuta parandamist või asendamist; 2) garantiitähelõiguse asendatud asjale antakse algse müügarantiidiga sama kestusega uus garantiid; 3) asja parandamise korral pikeneb müügarantiid parandamise kestuse võrra. Tarbijale üle antud mootoril ilmnesid puudused müügarantiid kehtivuse ajal. See annab tarbijale õiguse nõuda müüdüd asi tasuta parandamist või asendamist. Samuti on tarbijal õigus kasutada muid seadusest tulenevaid õiguskaitsevahendeid. Tulenevalt VÕS § 237 lg 1 on kokkulepe lepingu rikkumise puhuks kasutatavate õiguskaitsevahendite kohta sätestatud kõrvalekalduv kokkulepe tühine. Seega on tarbija õigustatud kauplajalt nõudma ka mootori vahetusega seotud kulutuste hüvitamist kahju hüvitamise sätete alusel (VÕS § 101 lg 1 p 3), kuigi kauplaja garantiitingimuste esimese lause kohaselt kauplaja ei hüvita tööde kulusid. VÕS § 218 lg 2 sätestab, et tarbijalemüügi puhul vastutab müüja asja lepingutingimustele mittevastavuse eest, mis ilmneb kahe aasta jooksul asja üleandmisest ostjale. Tarbijalemüügi puhul eeldatakse, et kuue kuu jooksul asja üleandmise päevast ilmnenuv lepingutingimustele mittevastavus oli olemas asja üleandmise ajal, kui selline eeldus ei ole vastuolus asja või puuduse olemusega. Viimatinimetatud kuuekuuline tähtaeg algas 17.06.2019, mil tarbija sai kätte esialgse mootori kauplajalt ning see tähtaeg ei olnud lõppenud asenduseks antud mootori lepingutingimustele mittevastavuse ilmnemise ajal. Kui kauplaja soovis vältida vastutust mootori lepingutingimustele mittevastavuse eest, pidi ta tulenevalt eelviidatud paragrahvi teise lõike teisest lausest tõendama, et mootori lepingutingimustele mittevastavuse on põhjendanud tarbija või kolmanda isikuna remondiettevõtja. Kauplaja vastuväidetest ei selgu, kuidas on mootori paigaldamisel see rikuti või on mootorit valesti kasutatud. Kauplaja selgitustes toodud etteheited tarbijale ja remondiettevõtjale on oletuslikud ning nende kinnitamiseks ei ole asjakohaseid tõendeid esitatud. Esitatud tõenditest selgub ainult mootoril esinenud puudused, kuid nende olemasolu üle vaidlus puudub. Seega nii kauplaja garantiitingimuste, VÕS § 231 lg 4 p 1, kui VÕS § 218 lg 2 alusel on tarbija õigustatud nõudma mootoril esinevate puuduste tasuta kõrvaldamist. Komisjon märgib, et tegelikult on kauplaja puudused kõrvaldanud ning tema juures asuv kahest mootorist kokku ehitatud mootor on eelduslikult töökorras, st vastab lepingutingimustele. Täitmaks tarbija VÕS § 101 lg 1 p 1 vastavat nõuet peab kauplaja remonditud mootori tarbijale tagastama selle eest tasu nõudmata. Arvestades tarbijavaidluse tehilolusid, ei saa tarbija nõuda mootori eest makstud rahasumma tagastamist. Kauplajal on parandatud mootor olemas ja tal on jätkuvalt kohustus ja võimalus see tarbijale üle anda. VÕS § 101 lg 1 p 3 alusel on tarbijal õigus nõuda kauplajalt ka lepingu mittekohase täitmisega põhjustatud kahju hüvitamist. Tarbijal tekkinud kahju seisneb mootori vahetamiseks tehtud põhjendatud, kuid tarbetuks osunud kulutuste

kandmises. Sealhulgas on põhjendatud kulutused, mis on tehtud täitmaks kaupleja garantiitingimuste p 4 loetletud mootori garantii lisatingimusi. Tarbija maksis Crank OÜ-le arve nr 19570 alusel 1677 eurot. Sellest mootori vahetuseks vajalik kulu on komisjoni hinnangul 975,49 eurot (tihendusmääre 14,99, pihusti seib 3,74, alumise otsa tihendite komplekt 36,09, hammasrihma komplekt veepumbaga 130,80, lamerihm Contitech 13,64, jahutusvedelik punane-36 13,55, ülemise otse tihendite komplekt 52,88, SW40 High Tech Liquid Moly 47,70, õlifilter 7,10, mootori defekteerimine/komplekteerimine ja mootori vahetus 585, abimaterjal 7,50, CR pihusti stendimine 62,50). Tarbija nõuab mootori vahetamisega seotud remonditöö ja varusade maksumuse hüvitamise 937,31 euro suuruses summas. Muud arves märgitud tööd ja varuosad ei ole seotud mootori vahetusega. Tasu kiirtellimuse täitmise eest ei ole vajalik mootori remondikulu. VÕS § 115 lg 1 kohaselt on võlausaldajal õigus koos kohustuse täitmisega või selle asemel nõuda võlgnikult kohustuse rikkumisega tekitatud kahju hüvitamist. VÕS § 127 lg 1 sätestab, et kahju hüvitamise eesmärk on kahjustatud isiku asetamine olukorda, mis on võimalikult lähedane olukorrale, millest oleks olnud, kui kahju hüvitamise kohustuse aluseks olevat asjaolu ei oleks esinenud. Kui tarbijale müüdüd mootor oleks vastanud lepingutingimustele, siis selle paigaldamiseks tehtud kulutused oleksid olnud põhjendatud ja ei kujutaks endast kahju tarbijale. Praegusel juhul on tarbija tingituna mootori mittevastavusest lepingutingimustele teinud tarbetuid kulutusi selle paigaldamiseks. Mootori lepingutingimustele mittevastavuse eest oli vastutav kaupleja. Vastavuses VÕS § 127 lg 4 peab isik kahju üksnes hüvitama juhul, kui asjaolu, millel tema vastutus põhineb, on kahju tekitamisega sellises seoses, et tekkinud kahju on selle asjaolu tagajärg (põhjuslik seos). Kauplejalt puudusteta mootori paigaldamise korral ei oleks tarbijal kahju tekkinud. Kauplejapoolne lepingutingimuste rikkumine ei ole vabandata VÕS § 103 lg 1 ja 2 tähenduses.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Enn Tonka

Arno Sillat

Heli Pöder

/allkirjastatud digitaalselt/